

SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ **O OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ**

- vydává zpravidla ČIŽP
- směřují vůči nabyvatelům privatizovaného majetku, kteří **nejsou původci** závadného stavu, ale **k jejichž majetku je závadný stav vázán**
- účelem je **ochrana povrchových a podzemních vod** jako nedílné součásti životního prostředí (§ 1 odst. 1 vodního zákona, čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod)

MOŽNOST ZMĚNY VYKONATELNÉHO ROZHODNUTÍ O OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ

- **§ 101 odst. c) SŘ - nové rozhodnutí z vážných důvodů dodatečně stanoví či změní dobu platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůtu ke splnění povinnosti**
- **§ 101 odst. e) SŘ – odkaz na zvláštní zákon - uplatní se tedy § 115 odst. 17 věta třetí vodního zákona: „V případě, kdy se po právní moci rozhodnutí o opatření k nápravě vyskytnou nové rozhodné skutečnosti, lze vydat nové rozhodnutí o opatření k nápravě.“**
- **Změna lhůty pro plnění po jejím uplynutí není patrně možná (prolomení principu materiální právní moci rozhodnutí a faktické narušení principu právní jistoty).**

JE NESPLNĚNÍ POVINNOSTI STÁTU DŮVODEM PRO VYDÁNÍ NOVÉHO ROZHODNUTÍ?

NENÍ!!!

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 As 171/2014 - 67 ze dne 6. 10. 2015 (žalobce obec Nelahozeves): „nesplnění opatření k nápravě ve stanoveném termínu v důsledku nečinnosti třetího subjektu (dokonce státu) není relevantní pro vydání nového rozhodnutí na základě výskytu nových rozhodných skutečností dle § 115 odst. 17 vodního zákona.“

Důvod? Účelem vodního zákona je ochrana povrchových a podzemních vod jako nedílné součásti ŽP, v tomto kontextu nutno vykládat i § 115 odst. 7 vodního zákona.

PLOVOUCÍ TERMÍNY

- **Odkládání sanace na neurčito** může vést k újmě na vodách a ŽP, resp. i zdraví a životech lidí.
- **Každý může podat podnět správnímu orgánu**, aby z vážných důvodů (ohrožení zájmů ochrany vod atd.) **dodatečně stanovil, resp. změnil lhůtu ke splnění povinnosti tak, aby sanace nebyla odložena „na neurčito“**.

POVINNOST VYMÁHAT **ROZHODNUTÍ K NÁPRAVĚ**

- **ČIŽP má zákonnou povinnost vymáhat své rozhodnutí, nebylo-li v určené lhůtě splněno dobrovolně**
- **příslušný exekuční orgán – správní orgán, který vydal rozhodnutí v 1. stupni - zpravidla ČIŽP**
- **exekuci provádí sám či o provedení exekuce požádá soud/soudního exekutora**
- **lhůta 5 let pro nařízení exekuce, 10 let pro provádění**

Případ exekuce rozhodnutí ČIŽP

- ČIŽP uložila Jihočeské plynárenské **provedení sanací do konkrétního termínu a podala návrh na nařízení exekuce**
- Okresní soud v Českých Budějovicích **exekuci nařídil**, Krajský soud v Českých Budějovicích **nařízení exekuce potvrdil**
- **Jihočeská plynárenská, a.s., podala žádost o pozastavení vykonatelnosti** původního rozhodnutí ČIŽP a o vydání nového rozhodnutí
- ČIŽP současně obdržela **dopis ministra financí Ing. Vlastimila Tlustého, CSc. s garancí navrhovaných nových termínů**
- Dne 2. 11. 2006 **ČIŽP vydala usnesení, jímž pozastavila vykonatelnost** původního rozhodnutí s účinky od zahájení řízení o vydání nového rozhodnutí, tj. od 1. 11. 2006, zároveň doručila Okresnímu soudu **návrh na zastavení exekuce**
- **Usnesením ze dne 7. 11. 2006** Okresní soud v Českých Budějovicích **exekuci proti společnosti Jihočeská plynárenská, a.s. zastavil**
- **Rozhodnutím ze dne 20. 11. 2006 ČIŽP rozhodla o změně lhůt ke splnění jednotlivých povinností v rámci sanace** uložených původním rozhodnutím o opatření k nápravě

PRÁVNÍ RIZIKA (NE)PROVÁDĚNÍ EXEKUCE

- Při neprovádění exekuce existuje možnost **uplatnění nároku na náhradu škody** způsobené **nesprávným úředním postupem** (nevymáhání vykonatelných rozhodnutí) **poškozenými** (*např. obce a další subjekty, jimž vlivem neprovedení sanace vznikla škoda na zdrojích pitné vody*)
- Při provádění exekuce by teoreticky nadřízený správní orgán (MŽP) či správní soud mohl shledat, že byl dán důvod pro zastavení exekuce podle § 115 písm. f) správního řádu, jímž je existence důvodu, pro který exekuci nebylo možno provést; tímto důvodem by mohlo být neplnění povinností ze strany státu (MF)

MOŽNOST PODNĚTU DOTČENÝCH OBCÍ K OCHRANĚ PŘED NEČINNOSTÍ

- **Předcházení vlastní spoluodpovědnosti za škodu**
- Podnět v rámci povinností **v samostatné působnosti** (§ 35 zák.č.128/2000 Sb., o obcích) - obce pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, mj. o uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdraví
- **Rozsudek NS 25 Cdo 2413/2012 ze dne 23. 4. 2014:**
„obce musí brát zřetel přinejmenším i na to, zda v obci něco ohrožuje zdraví občanů“

OBČANSKOPRÁVNÍ ŽALOBY

- Žalobu mohou podat nabyvatelé, kteří **neplní opatření k nápravě v důsledku nečinnosti státu (MF)**.
- **Žaloba na náhradu škody vzniklé porušením smluvní povinnosti** – škoda může vzniknout omezením řádného užívání nabytého majetku nebo exekucí rozhodnutí o opatření k nápravě ze strany ČIŽP.
- Nabyvatel může také **splnit povinnosti bez součinnosti MF**, tj. zajistí potřebné práce sám (pokud opakovaně marně vyzýval MF k plnění závazků z ekologické smlouvy) a následně může **požadovat úhradu účelně vynaložených nákladů**.

Příklad občanskoprávní žaloby – KOPOS Kolín

- **Žaloba** o zaplacení necelých 15 milionů korun českých **proti ČR - MF**
- Žalobkyně uzavřela s právním předchůdcem MF, tedy Fondem národního majetku ČR, smlouvu, jejímž obsahem byl závazek Fondu zadat veřejnou zakázku za účelem splnění ekologických závazků a uhradit zhotoviteli cenu provedeného díla představující účelně vynaložené náklady.
- Žalobkyně Fond informovala o svém záměru na modernizaci a rekonstrukci výrobních, prodejních a skladovacích prostorů. Fond byl nečinný. Proto uzavřela smlouvu o dílo na likvidaci ekologické zátěže. Za dílo zaplatila přes 14 mil. Kč.
- Žalobkyně porušila svou povinnost plynoucí z ekologické smlouvy. Nicméně k prvotnímu porušení došlo na straně žalované, která sdělila, že bylo pozastaveno zadávání nových veřejných zakázek týkajících se starých ekologických zátěží.
- **Bylo tedy prokázáno, že Fond nebyl schopen dát záruku, že k uvolnění prostředků na provedení ekologické smlouvy dojde v rozumném časovém horizontu. Podle soudu se žalovaná chovala jako odpovědný hospodář a přijala opatření, kterými eliminovala reálně hrozící škody, které svým rozsahem nepochybně minimálně dosáhly částky předpokládané garance žalované uvedené v ekologické smlouvě.**
- Žalobkyně dle soudu zcela správně vyhodnotila vzniklou situaci a dospěla ke správnému závěru, že **jedinou možnou cestou k zabránění vzniku těchto škod je zajistit odstranění staré ekologické zátěže uzavřením smlouvy s jí vybraným subjektem a na vlastní náklady.**
- Proto žalobkyně náhradu škody rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 12 Co 520/2010 – 133 ze dne 1. 2. 2011 vysoudila.

Děkuji za Vaši pozornost.

JUDr. Miloš Tuháček

Advokátní kancelář Korbela, Tuháček & partneři, s.r.o.

www.akkt.cz

tuhacek@akkt.cz

606215619